

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Хмельницька облспоживспілка
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
Львівський торговельно-економічний університет
Полтавський університет економіки і торгівлі
Вінницький кооперативний інститут

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ У СФЕРІ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

*Матеріали
VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції*

**23 травня 2024 р.
м. Хмельницький**

Рибалко Д.І.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Рябенко Г.М.,
канд. економ. наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та фінансів,
ПЗВО «МКУ ім. Пилипа Орлика»

МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Міжбюджетні відносини є важливою складовою бюджетної системи України. Вони визначають розподіл фінансових ресурсів між різними рівнями влади та забезпечують фінансову стабільність і збалансований розвиток регіонів. Наведемо основні аспекти міжбюджетних відносин.

1. Розподіл фінансових ресурсів: формула розподілу (використання об'єктивних формул для розподілу трансфертів, що враховують такі показники, як кількість населення, рівень доходів, економічна активність та соціальні потреби регіонів); цільові субвенції (надаються для фінансування конкретних проектів або програм, таких як освіта, охорона здоров'я, інфраструктура тощо).

2. Фінансова автономія регіонів передбачає: місцеві податки і збори (надання місцевим органам влади права на встановлення та збирання місцевих податків і зборів, що сприяє зміцненню їх фінансової незалежності); дотації вирівнювання (запровадження механізмів фінансового вирівнювання, що забезпечують підтримку менш розвинених регіонів за рахунок більш багатих областей).

3. Прозорість та підзвітність: (прозорість бюджетного процесу: Забезпечення відкритості та доступності інформації про розподіл і використання бюджетних коштів); підзвітність (встановлення чітких механізмів контролю за використанням бюджетних ресурсів та звітування місцевих органів влади перед громадськістю).

Міжбюджетні відносини передбачають такі виклики:

1. Нерівномірний економічний розвиток (існують значні диспропорції у

рівнях економічного розвитку та доходів різних регіонів, що ускладнює збалансований розподіл фінансових ресурсів; рішення даної проблеми - впровадження механізмів фінансового вирівнювання та цільових програм розвитку, спрямованих на підтримку відсталих регіонів.

2. Обмежені фінансові ресурси (недостатність фінансових ресурсів на місцевому рівні для задоволення всіх потреб; рішення даної проблеми - збільшення частки доходів, що залишаються на місцевому рівні, та запровадження стимулів для економічного розвитку регіонів).

3. Ефективність використання коштів (нецільове та неефективне використання бюджетних коштів на місцях; рішення проблеми - посилення контролю та впровадження системи моніторингу і оцінки ефективності використання бюджетних ресурсів).

Міжбюджетні трансфerti мають велике практичне значення, але для покращення їхньої результативності необхідне подальше реформування, яке передбачає:

1. Децентралізацію: посилення ролі місцевого самоврядування (продовження процесу децентралізації влади, що передбачає передачу більшої кількості повноважень та ресурсів на місцевий рівень); зміцнення фінансової бази регіонів (розширення переліку місцевих податків і зборів, підвищення ефективності їх адміністрування).

2. Цифровізацію бюджетного процесу: електронні платформи та системи (впровадження електронних систем управління бюджетом, що забезпечують прозорість та підзвітність бюджетних процесів); автоматизація розподілу коштів (використання сучасних технологій для автоматизації процесів розподілу бюджетних трансфертів і контролю за їх використанням).

Ефективний розподіл фінансових ресурсів, забезпечення прозорості та підзвітності, а також підтримка децентралізації влади сприяють підвищенню якості управління та покращенню добробуту населення в усіх регіонах країни. Подолання існуючих викликів та впровадження сучасних підходів дозволить зміцнити фінансову базу регіонів і забезпечити їх стійкий розвиток.